Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

8 päivänä toukokuuta 2025 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Sosiaalipolitiikka – Määräaikainen työ – Direktiivi 1999/70/EY – Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemä määräaikaista työtä koskeva puitesopimus – 4 lausekkeen 1 kohta – Määräaikaisia työntekijöitä koskeva syrjimättömyyden periaate – Soveltamisala – Työehdon käsite – Määräaikaiset maataloustyöntekijät – Palkkojen perusteella lasketut sosiaaliturvamaksut – Määräaikaisten maataloustyöntekijöiden palkat, jotka vahvistetaan päivittäin tehtyjen työtuntien perusteella – Vakituisten maataloustyöntekijöiden palkat, jotka vahvistetaan kiinteän päivittäisen työajan perusteella

Yhdistetyissä asioissa C-212/24, C-226/24 ja C-227/24,

joissa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyynnöistä, jotka Corte d'appello di Firenze (Firenzen ylioikeus, Italia) on esittänyt 8.1.2024 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 19.3.2024 ja 26.3.2024, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

L.T. s.s. (C-212/24),

A.M. (C-226/24) ja

XXX (C-227/24)

vastaan

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

joissa asioiden käsittelyyn osallistuu

Agenzia delle entrate – Riscossione,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. Gratsias sekä tuomarit E. Regan ja B. Smulders (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Richard de la Tour,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– L.T. s.s., A.M. ja XXX, edustajinaan L. Giraldi ja I. Pagni, avvocati,

– Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), edustajinaan C. D'Aloisio, E. De Rose, E. A. Sciplino ja A. Sgroi, avvocati,

– Euroopan komissio, asiamiehinään S. Delaude ja D. Recchia,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY (EYVL 1999, L 175, s. 43) liitteenä olevan, 18.3.1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen (jäljempänä puitesopimus) 4 lausekkeen 1 kohdan tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty kolmessa asiassa, joissa asianosaisina ovat yhtäältä L.T. s.s., A.M. ja XXX sekä toisaalta Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) (kansallinen sosiaaliturvalaitos (INPS), Italia) ja joissa on kyse määräaikaisia maataloustyöntekijöitä työllistävien yritysten suorittamista sosiaaliturvamaksuista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 1999/70 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on panna täytäntöön toimialaltaan yleisten työmarkkinakeskusjärjestöjen (EAY, UNICE ja CEEP) välillä 18 päivänä maaliskuuta 1999 tehty, liitteenä oleva määräaikaista työtä koskeva puitesopimus.”

4 Puitesopimuksen johdanto-osan kolmannen perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Tässä sopimuksessa esitetään määräaikaiseen työsuhteeseen liittyvät yleiset periaatteet ja vähimmäisvaatimukset ja tunnustetaan, että niiden yksityiskohtaisessa soveltamisessa on otettava huomioon erityiset kansalliset, alakohtaiset ja kausiluontoiset tilanteet. Sopimus kuvaa työmarkkinaosapuolten tahtoa luoda yleiset puitteet sen varmistamiseksi, että määräaikaisessa työsuhteessa olevia työntekijöitä kohdellaan samalla tavalla suojelemalla heitä syrjintää vastaan ja että määräaikaisia työsopimuksia käytetään sekä työnantajien että työntekijöiden kannalta hyväksyttävältä pohjalta.”

5 Puitesopimuksen 1 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Tarkoitus”, määrätään seuraavaa:

”Tämän puitesopimuksen tarkoituksena on

a) parantaa määräaikaisen työn laatua varmistamalla syrjimättömyyden periaatteen soveltaminen;

b) laatia puitteet sellaisten väärinkäytösten ehkäisemiseksi, jotka johtuvat perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden käytöstä.”

6 Puitesopimuksen 2 lausekkeen, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tätä sopimusta sovelletaan määräaikaisiin työntekijöihin, joilla on työsopimus tai työsuhde, sellaisena kuin se on määritelty jäsenvaltion lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai käytännössä.”

7 Puitesopimuksen 3 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, määrätään seuraavaa:

”[Tässä sopimuksessa]

1. – –’määräaikaisella työntekijällä’ tarkoitetaan henkilöä, jolla on suoraan työnantajan ja työntekijän välillä tehty työsopimus tai solmittu työsuhde, jonka päättyminen määräytyy perustelluin syin, esimerkiksi tietyn päivämäärän umpeutumisen, tietyn tehtävän loppuun saattamisen tai tietyn tapahtuman ilmaantumisen perusteella.

2. – – ’vastaavalla vakituisella työntekijällä’ tarkoitetaan työntekijää, jolla on toistaiseksi voimassa oleva työsopimus tai työsuhde ja joka työskentelee samassa työpaikassa ja samassa tai samanlaisessa työssä tai tehtävässä, ottaen huomioon pätevyys ja ammattitaito. Milloin samassa työpaikassa ei ole vastaavaa vakituista työntekijää, vertailu on tehtävä suhteessa sovellettavaan työehtosopimukseen tai jos sellaista ei ole, vertailu tehdään kansallisen lainsäädännön, työehtosopimusten tai käytännön mukaisesti.”

8 Puitesopimuksen 4 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Syrjimättömyyden periaate”, määrätään seuraavaa:

”1. Määräaikaisiin työntekijöihin ei saa soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin vakituisiin työntekijöihin pelkästään siksi, että heillä on määräaikainen työsopimus tai työsuhde, ellei siihen ole asiallisia syitä.

2. Silloin kun se on tarkoituksenmukaista, sovelletaan pro rata temporis -periaatetta.

3. Jäsenvaltiot kuultuaan työmarkkinaosapuolia ja/tai työmarkkinaosapuolet määrittelevät tämän lausekkeen soveltamistavat ottaen huomioon yhteisön lainsäädännön sekä kansallisen lainsäädännön, työehtosopimukset ja käytännön.

_ _”

Italian oikeus

9 Maksujen kiertämistä, sosiaaliturvamaksujen maksamista, sosiaaliturvamaksujen alentamista Etelä-Italiassa ja työnantajien rahoittamista koskevista kiireellisistä säännöksistä 9.10.1989 annetun asetuksen nro 338 (decreto-legge n° 338 – Disposizioni urgenti in materia di evasione contributiva, di fiscalizzazione degli oneri sociali, di sgravi contributivi nel Mezzogiorno e di finanziamento dei patronati; GURI nro 237, 10.10.1989), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasioissa (jäljempänä asetus nro 338/1989), 1 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Sosiaaliturvamaksujen laskentaperusteeksi huomioon otettava palkka ei saa olla pienempi kuin laeissa, asetuksissa tai valtakunnallisesti edustavimpien ammattijärjestöjen tekemissä työehtosopimuksissa sovittujen palkkojen määrä taikka kollektiivisissa tai yksittäisissä sopimuksissa sovittujen palkkojen määrä, jos näistä seuraava palkka on työehtosopimuksessa määrättyä palkkaa suurempi.”

10 Maatalous- ja kukkaviljelyalaa koskevan, 6.7.2006 tehdyn valtakunnallisen työehtosopimuksen (contratto collettivo nazionale di lavoro per gli operai agricoli e florovivaisti, jäljempänä CCNT) 18 §:n a kohdan mukaan määräaikaisilla maataloustyöntekijöillä tarkoitetaan ”työntekijöitä, jotka on palkattu yksilölliseen määräaikaiseen työsuhteeseen, kuten esimerkiksi työntekijöitä, jotka on palkattu tekemään lyhytaikaista työtä, kausiluontoista työtä tai satunnaista työtä taikka työvaiheisiin tai sellaisten poissa olevien työntekijöiden sijaisiksi, joilla on oikeus säilyttää työpaikka”.

11 CCNT:n 30 §:n 1 momentissa määrätään, että ”työaika on 39 tuntia viikossa eli kuusi ja puoli tuntia päivässä”, ja CCNT:n 40 §:n 1 momentissa määrätään, että ”määräaikaisella työntekijällä on oikeus korvaukseen päivän aikana tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista”.

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Vuoden 2013 joulukuussa INPS muun muassa määräsi pääasioiden kantajat maksamaan sille sosiaaliturvamaksuja niiden vuosina 2006 ja 2007 palkkaamien määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta jo maksamiensa sosiaaliturvamaksujen lisäksi. INPS:n mukaan pääasioiden kantajat olivat laskeneet virheellisesti kyseisten työntekijöiden osalta suoritettavat sosiaaliturvamaksut, koska ne olivat ottaneet tässä laskelmassa huomioon CCNT:n 30 §:n 1 momentissa vahvistetun kuuden ja puolen tunnin päivittäisen työajan sijasta näiden työntekijöiden tosiasiallisesti tekemät työtunnit.

13 Pääasioiden kantajat nostivat tästä INPS:n määräyksestä kanteen Tribunale di Grossetossa (Grosseton alioikeus, Italia), joka hyväksyi kanteen.

14 INPS valitti kyseisen tuomioistuimen ratkaisusta Corte d’appello di Firenzeen (Firenzen ylioikeus, Italia). Corte d’appello di Firenze katsoi, että INPS:n maksuvaatimukset olivat perusteltuja siitä syystä, että vakituisten työntekijöiden ja määräaikaisten työntekijöiden välisen syrjimättömyyden periaatteen ja CCNT:n 30 §:n 1 momentin perusteella niiden sosiaaliturvamaksujen määrä, jotka määräaikaisten työntekijöiden työnantajien on suoritettava, on laskettava kuuden ja puolen tunnin työajan osalta vahvistetun palkan perusteella eikä tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien mukaan.

15 Pääasioiden kantajat hakivat muutosta Corte suprema di cassazionelta (ylin yleinen tuomioistuin, Italia), joka totesi ensiksi, että asetuksen nro 338/1989 1 §:n 1 momentin ja CCNT:n 40 §:n 1 momentin, kun niitä luetaan yhdessä, mukaan sosiaaliturvamaksut, jotka maatalousalan työnantajien on suoritettava määräaikaisille maataloustyöntekijöille maksetuista palkoista, on laskettava vain tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella, jolleivät nämä työnantajat päätä, että ylivoimaisesta esteestä johtuvien toiminnan keskeytysten vuoksi näiden työntekijöiden on pysyttävä maatilalla työnantajien käytössä.

16 Corte suprema di cassazione muistutti tältä osin, että CCNT:n 30 §:n 1 momentissa, jonka mukaan työaika on 39 tuntia viikossa eli kuusi ja puoli tuntia päivässä, vain mainitaan viikoittainen ja päivittäinen enimmäistyöaika täsmentämättä kuitenkaan vähimmäistyöaikaa. Kun CCNT:n 40 §:n 1 momentissa todetaan, että määräaikaisella työntekijällä on oikeus korvaukseen päivän aikana tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista, siinä vahvistetaan sääntö, joka on johdonmukaisesti yhteensopimaton viikoittaisen työajan ja päivittäisen työajan käsitteiden kanssa, koska siinä irrotetaan maksettava palkka viittauksesta sellaiseen ennalta vahvistettuun työaikaan, joka voidaan määritellä yleisesti ja abstraktisti. Tämä määräys, joka perustuu määräaikaisen maataloustyön erityispiirteisiin, on tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista annettujen direktiivien 93/104/EY ja 2000/34/EY täytäntöönpanosta 8.4.2003 annetun asetuksen nro 66 (decreto legislativo n. 66 – Attuazione delle direttive 93/104/CE e 2000/34/CE concernenti taluni aspetti dell'organizzazione dell'orario di lavoro; GURI nro 87, 14.4.2003, Supplemento ordinario nro 61), jolla pannaan täytäntöön tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 23.11.1993 annettu neuvoston direktiivi 93/104/EY (EYVL 1993, L 307, s. 18), sellaisena kuin se on muutettuna 22.6.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/34/EY (EYVL 2000, L 195, s. 41), ja jossa säädetään, että määräaikaiset maataloustyöntekijät eivät kuulu säännöllistä viikoittaista työaikaa koskevan säännöstön soveltamisalaan, 16 §:n 1 momentin g kohdassa esitetyn säännön mukainen.

17 Corte suprema di cassazione täsmentää toiseksi sosiaaliturvamaksujen laskemisen osalta yhtäältä, että asetuksen nro 338/1989 1 §:n 1 momentin nojalla kyseisen laskennan perusteeksi otettava palkka ei saa olla pienempi kuin laeissa, asetuksissa ja työehtosopimuksissa sovittujen palkkojen määrä. Toisaalta se huomauttaa, ettei unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, joka koskee määräaikaisten työntekijöiden syrjintään liittyvää kieltoa josta määrätään puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa, voida käyttää sellaisten määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta, joiden sosiaaliturvamaksut lasketaan tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella, perustana suurempien sosiaaliturvamaksujen suorittamiselle määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta, koska INPS:n ja työnantajien väliset suhteet sosiaaliturvamaksujen osalta eivät kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan.

18 Corte suprema di cassazione kumosi näin ollen Corte d'appello di Firenzen ratkaisun ja palautti asian tämän käsiteltäväksi.

19 Corte d'appello di Firenze, joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, pohtii sen tämän tuomion 15 kohdassa esitetyn, Corte suprema di cassazionen toteamuksen, jonka mukaan sosiaaliturvamaksut, jotka maatalousalan työnantajien on suoritettava määräaikaisille maataloustyöntekijöille maksetuista palkoista, on laskettava yksinomaan tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella, yhteensopivuutta puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdan kanssa.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tältä osin aluksi, että kyseistä lauseketta sovelletaan pääasioissa. Maatalousalaa ei näet ole suljettu direktiivin 1999/70 soveltamisalan ulkopuolelle, ja kyseisessä lausekkeessa tarkoitetut työehdot sisältävät palkat. Pääasioissa kyseessä

olevat sosiaaliturvamaksut liittyvät määräaikaisille maataloustyöntekijöille maksettavaan palkkaan, koska ensinnäkin kansallisessa oikeusjärjestyksessä nämä maksut on suoritettava näille työntekijöille maksettavasta kokonaispalkasta ja koska toiseksi sosiaaliturvamaksut vaikuttavat ammatillisista sosiaaliturvajärjestelmistä myönnettävien sosiaaliturvaetuuksien maksamiseen. Viimeksi mainitun seikan osalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että mainittujen etuuksien määrä on suhteessa työsuhteen kestoon ja liittyy palkan määrään, koska sosiaaliturvamaksujen määrä riippuu viimeksi mainitusta määrästä. Se päättelee tämän perusteella, että määräaikainen maataloustyöntekijä, jonka palkka lasketaan pelkästään tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella, saa epäilemättä pienemmät etuudet kuin vakituinen maataloustyöntekijä, joka on aina varma siitä, että hän saa työehtosopimuksessa sovittua vähimmäispalkkaa tosiasiallisesti tekemistään työtunneista riippumatta.

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tämän jälkeen, että tämän tuomion 15 kohdassa mainittu Corte suprema di cassazionen toteamus voi rikkoa puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa siltä osin kuin se johtaa määräaikaisten maataloustyöntekijöiden epäedullisempaan kohteluun suhteessa siihen, miten vakituisia maataloustyöntekijöitä kohdellaan, mihin ei ole sen mukaan asiallisia syitä.

22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo erityisesti, että määräaikaiset ja vakituiset maataloustyöntekijät ovat toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa, koska he suorittavat samoja tehtäviä. Tämä Corte suprema di cassazionen toteamus johtaa kuitenkin siihen, että määräaikaisia maataloustyöntekijöitä kohdellaan epäedullisemmin kuin vakituisia maataloustyöntekijöitä, jotka tekevät kuitenkin vastaavaa työtä. Määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta työnantajalla on näet vapaus määrittää heidän työnsä kesto ja heidän palkkansa ja näin ollen sosiaaliturvamaksujen määrä ja niiden sosiaaliturvaetuuksien määrä, joita he voivat saada. Vakituisille maataloustyöntekijöille taataan sitä vastoin päivittäinen vähimmäispalkka, joka perustuu kuuden ja puolen tunnin päivittäiseen työaikaan, riippumatta tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista. Heidän työnantajiensa suorittamat sosiaaliturvamaksut ja ne sosiaaliturvaetuudet, joita he voisivat saada näiden maksujen perusteella, on siis turvattu, koska ne perustuvat tähän päivittäiseen vähimmäispalkkaan.

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo lopuksi, että nyt käsiteltävässä tapauksessa ei ole asianomaisen työn suorittamiseen liittyviä asiallisia syitä eikä sellaisia täsmällisiä ja konkreettisia seikkoja, jotka voivat oikeuttaa tarpeen kohdella määräaikaisia työntekijöitä eri tavalla kuin vakituisia työntekijöitä. Ennalta arvaamattomista sääolosuhteista riippuvat maataloustoiminnalle ominaiset riskit vaikuttavat kaikkiin maataloustyöntekijöihin riippumatta siitä, onko heidät otettu palvelukseen määräajaksi vai vakituisesti.

24 Tässä tilanteessa Corte d’appello di Firenze päätti lykätä asioiden käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset, joiden sanamuoto on sama yhdistetyissä asioissa C-212/24, C-226/24 ja C-227/24:

”1) Onko puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä [CCNT:n] 40 §:ään sisältyvän ehdon kaltaiselle kansallisen työehtosopimuksen [lausekkeelle] – sellaisena kuin Corte [suprema] di cassazione on sitä ennakkoratkaisua pyytävää tuomioistuinta sitovasti tulkinnut –, jossa määräaikaiselle maataloustyöntekijälle annetaan oikeus korvaukseen päivän aikana tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista, kun taas [CCNT:n] 30 §:ssä määrätään, että vakituisilla maataloustyöntekijöillä on oikeus [kuuden ja puolen] tunnin työpäivää vastaavaan palkkaan?

2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa tulkittava siten, että myös määräaikaisisten maataloustyöntekijöiden osalta ammatilliseen sosiaaliturvajärjestelmään suoritettavien pakollisten sosiaalivakuutusmaksujen määrän määrittäminen kuuluu työehtoihin, mistä seuraa, että tämä määrä on määritettävä saman kriteerin mukaan, josta määrätään vakituisten maataloustyöntekijöiden osalta, eli siis [CCNT:ssä] sovitun päivittäisen työajan eikä tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien mukaan?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

25 Ensinnäkin pääasioiden kantajat katsovat, että ennakkoratkaisukysymykset on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, ettei INPS voi valtion ilmentymänä vedota direktiivin säännökseen, jolla on niihin välitön oikeusvaikutus.

26 Tästä on muistettava aluksi, että SEUT 267 artiklassa käyttöön otetussa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos siis esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimella on lähtökohtaisesti velvollisuus vastata niihin (ks. vastaavasti tuomio 17.10.2024, FA.RO. di YK & C., C-16/23, EU:C:2024:886, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen ainoastaan, jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin säännön tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 17.10.2024, FA.RO. di YK & C., C-16/23, EU:C:2024:886, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Tämän jälkeen on todettava, että SEUT 288 artiklan kolmannen kohdan mukaan direktiivin sitovuus, jonka perusteella siihen on mahdollista vedota, koskee vain ”jokaista jäsenvaltiota, jolle se on osoitettu”. Tästä seuraa vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, että direktiivillä ei sellaisenaan voida luoda velvoitteita yksityiselle eikä siihen näin ollen sellaisenaan voida vedota tällaista henkilöä vastaan kansallisessa tuomioistuimessa (tuomio 22.12.2022, Sambre & Biesme ja Commune de Farciennes, C-383/21 ja C-384/21, EU:C:2022:1022, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Unionin tuomioistuin on kuitenkin myös katsonut toistuvasti, että direktiivistä jäsenvaltioille seuraava velvoite saavuttaa direktiivissä säädetty tulos sekä niiden velvoite toteuttaa kaikki yleis- tai erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia tämän velvoitteen täyttämisen varmistamiseksi, sitovat kaikkia jäsenvaltioiden viranomaisia, myös tuomioistuimia niiden toimivallan rajoissa. Tästä seuraa, että kun kansalliset tuomioistuimet soveltavat kansallista oikeutta, jonka tulkitseminen on niiden tehtävä, niiden on muun muassa otettava huomioon kaikki kansallisen oikeuden säännöt ja sovellettava siinä hyväksyttyjä tulkintamenetelmiä voidakseen tulkita sitä

mahdollisimman pitkälle kyseessä olevan direktiivin sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti, jotta direktiivissä tarkoitettu tulos saavutettaisiin ja SEUT 288 artiklan kolmatta kohtaa noudatettaisiin (tuomio 1.10.2020, A (Lääkkeiden mainonta ja myynti verkossa), C-649/18, EU:C:2020:764, 38 ja 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Vaatimus yhdenmukaisesta tulkinnasta sisältää muun muassa kansallisille tuomioistuimille velvollisuuden muuttaa tarvittaessa vakiintunutta oikeuskäytäntöä, jos se perustuu sellaiseen kansallisen oikeuden tulkintaan, joka ei sovi yhteen direktiivin tavoitteiden kanssa. Niinpä kansallinen tuomioistuin ei voi katsoa pätevästi, että sen on mahdotonta tulkita kansallista säännöstä unionin oikeuden mukaisesti vain sen takia, että sitä on vakiintuneesti tulkittu siten, ettei tulkinta sovi yhteen unionin oikeuden kanssa (tuomio 15.10.2024, KUBERA, C-144/23, EU:C:2024:881, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Unionin tuomioistuimella on siis toimivalta antaa ennakkoratkaisu unionin oikeuden säännösten ja määräysten tulkinnasta riippumatta siitä, onko niillä välitön oikeusvaikutus vai ei taustalla olevan oikeusriidan asianosaisten välillä (tuomio 14.10.2020, KG (Peräkkäiset toimeksiannot vuokratyön yhteydessä), C-681/18, EU:C:2020:823, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Se, ettei direktiivillä 1999/70 sellaisenaan voida luoda velvoitteita pääasioiden kantajille, ei siis voi johtaa ennakkoratkaisukysymysten tutkimatta jättämiseen.

32 Toiseksi pääasioiden kantajat väittävät, että ennakkoratkaisukysymykset on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin niistä on tullut hypoteettisia tämän tuomion 18 kohdassa mainitun Corte suprema di cassazionen ratkaisun vuoksi. Kyseisen ratkaisun johdosta ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ei näet enää tarvitse niiden mukaan lausua siitä, onko määräaikaisia maataloustyöntekijöitä ja vakituisia maataloustyöntekijöitä kohdeltu eri tavalla, vaan sen on ainoastaan ratkaistava kysymys siitä, onko ylimääräiset työtunnit otettava huomioon laskettaessa määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta suoritettavia sosiaaliturvamaksuja.

33 Tämän tuomion 19–23 kohdassa yhteenvedonomaisesti esitetyistä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamuksista ilmenee kuitenkin kyseisen tuomioistuimen katsovan, että sen on lausuttava siitä, onko määräaikaisia maataloustyöntekijöitä ja vakituisia maataloustyöntekijöitä kohdeltu eri tavalla, ja että nyt esillä oleva ennakkoratkaisupyyntö on siis esitettävä unionin tuomioistuimelle. Kun otetaan huomioon tämän tuomion 26 ja 27 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole kyseenalaistaa tätä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen arviointia vielä ratkaisematta olevien oikeusriitojen kohteesta.

34 Tästä seuraa, että tämän tuomion 32 kohdassa yhteenvedonomaisesti esitetty pääasioiden kantajien argumentaatio ei voi oikeuttaa sitä, että ennakkoratkaisukysymykset jätetään tutkimatta.

35 Kolmanneksi pääasioiden kantajat katsovat, että ensimmäinen kysymys on hypoteettinen ja se on jätettävä näin ollen tutkimatta, koska pääasiat eivät koske määräaikaisten maataloustyöntekijöiden palkkoja vaan ne koskevat sosiaaliturvamaksuja, jotka näiden työntekijöiden työnantajien on suoritettava.

36 Tältä osin on huomautettava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan pääasioiden kohteena olevat sosiaaliturvamaksut lasketaan näiden palkkojen perusteella ja ne voivat siis kuulua puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa tarkoitettuihin työehtoihin. Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys ei siis ole hypoteettinen, koska vastaus tähän kysymykseen on välttämätön edellytys vastaukselle toiseen kysymykseen, joka esitetään sanamuotonsa mukaan vain, jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi.

37 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisukysymykset voidaan ottaa tutkittaviksi.

Asiakysymys

38 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksillään, jotka on tutkittava yhdessä, lähinnä, onko puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännöstölle – sellaisena kuin kansallinen ylin tuomioistuin on sitä tulkinnut –, jonka mukaan sosiaaliturvamaksut, jotka työnantajien, joiden palveluksessa on määräaikaisia maataloustyöntekijöitä, on suoritettava, lasketaan näille työntekijöille heidän tosiasiallisesti tekemistään päivittäisistä työtunneista maksettujen palkkojen perusteella, kun taas sosiaaliturvamaksut, jotka työnantajien, joiden palveluksessa on vakituisia maataloustyöntekijöitä, on suoritettava, lasketaan kansallisessa oikeudessa ennalta määritellystä tuntimäärästä muodostuvan päivittäisen työajan osalta vahvistetun palkan perusteella.

39 Näihin kysymyksiin vastaamiseksi on ensinnäkin muistutettava, että puitesopimuksen 1 lausekkeen mukaan puitesopimuksen tarkoituksena on parantaa määräaikaisen työn laatua varmistamalla syrjimättömyyden periaatteen soveltaminen ja laatia puitteet sellaisten väärinkäytösten ehkäisemiseksi, jotka johtuvat perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden käytöstä.

40 Unionin tuomioistuin on todennut tämän perusteella, että puitesopimuksella ja etenkin sen 4 lausekkeella pyritään soveltamaan tätä periaatetta määräaikaisiin työntekijöihin sen estämiseksi, että työnantaja käyttää tämäntyyppisiä työsuhteita evätäkseen näiltä työntekijöiltä oikeuksia, jotka on myönnetty vakituisille työntekijöille (tuomio 30.11.2023, Ministero dell'Istruzione ja INPS, C-270/22, EU:C:2023:933, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Puitesopimuksen 4 lausekkeen, jolla on välitön oikeusvaikutus, 1 kohdan mukaan määräaikaisiin työntekijöihin ei siis saa soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin vakituisiin työntekijöihin pelkästään siksi, että heillä on määräaikainen työsopimus tai työsuhde, ellei siihen ole asiallisia syitä (tuomio 30.11.2023, Ministero dell'Istruzione ja INPS, C-270/22, EU:C:2023:933, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

42 Toiseksi on todettava tämän lausekkeen soveltamisalasta yhtäältä, että puitesopimuksen 2 lausekkeen 1 kohdasta ilmenee, että puitesopimusta sovelletaan määräaikaisiin työntekijöihin, joilla on työsopimus tai työsuhde, sellaisena kuin se on määritelty muun muassa jäsenvaltion lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa.

43 Nyt käsiteltävässä tapauksessa pääasioissa kyseessä olevien määräaikaisten maataloustyöntekijöiden työsuhdetta säännellään Italian työlainsäädännöllä ja CCNT:llä, ja se kuuluu näin ollen puitesopimuksen soveltamisalaan.

44 Toisaalta unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että ratkaiseva seikka sen arvioimisessa, kuuluuko toimenpide puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa tarkoitetun työehtojen käsitteen soveltamisalaan, on juuri työtä koskeva seikka eli työntekijän ja työnantajan välille muodostunut työsuhde (tuomio 20.6.2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Oikeuskäytännön mukaan tätä käsitettä on kuitenkin tulkittava siten, että se sisältää palkkaehdot. Unionin tuomioistuin on erityisesti katsonut, että määrittäessään sekä palkan muodostavia tekijöitä että näiden tekijöiden tasoa toimivaltaisten kansallisten tahojen on sovellettava määräaikaisiin työntekijöihin puitesopimuksen 4 lausekkeessa vahvistettua syrjimättömyyden periaatetta (ks. vastaavasti tuomio 15.4.2008, Impact, C-268/06, EU:C:2008:223, 130 ja 134 kohta).

46 Palkan ja siis puitesopimuksen 4 lausekkeessa tarkoitetun työehtojen käsitteen alaan kuuluvat näin ollen eläkkeet, jotka perustuvat työntekijän ja työnantajan väliseen työsuhteeseen, mutteivät eläkkeet, jotka perustuvat lakisääteiseen järjestelmään, jonka rahoitukseen työntekijät, työnantajat ja mahdollisesti julkinen valta osallistuvat siinä määrin, että osallistuminen perustuu enemmän sosiaalipoliittisiin syihin kuin tällaiseen työsuhteeseen (ks. vastaavasti tuomio 15.4.2008, Impact, C-268/06, EU:C:2008:223, 131 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 7.4.2022, Ministero della Giustizia ym. (Italialaisten rauhantuomarien asema), C-236/20, EU:C:2022:263, 36 kohta). Eläke, joka koskee vain erityistä työntekijäryhmää, jota maksetaan sen työsuhteen perusteella, joka yhdistää näitä työntekijöitä heidän aiempaan työnantajaansa, joka myönnetään suoraan palveluksessaoloajan perusteella ja jonka suuruus lasketaan viimeisen palkan perusteella, voi näin ollen kuulua mainitun 4 lausekkeen soveltamisalaan (ks. vastaavasti tuomio 10.6.2010, Bruno ym., C-395/08 ja C-396/08, EU:C:2010:329, 46 ja 47 kohta).

47 Nyt käsiteltävässä tapauksessa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on ratkaistava, vaikuttavako pääasioissa kyseessä olevat maksut ammatillisesta sosiaaliturvajärjestelmästä vai pikemminkin lakisääteisestä sosiaaliturvajärjestelmästä myönnettyjen sosiaaliturvaetuuksien maksamiseen. Se, että työnantajien on suoritettava pääasioissa kyseessä olevat maksut INPS:lle eikä pääasioissa kyseessä oleville maataloustyöntekijöille, ei ole tältä osin ratkaisevaa (ks. vastaavasti tuomio 10.6.2010, Bruno ym., C-395/08 ja C-396/08, EU:C:2010:329, 50 kohta). Jos osoitetaan, että pääasioissa kyseessä olevilla maksuilla rahoitetut sosiaaliturvaetuudet koskevat ainoastaan maataloustyöntekijöitä tai sellaista työntekijäryhmää, johon maataloustyöntekijät kuuluvat, että nämä etuudet riippuvat suoraan näistä maksuista ja että kyseiset maksut lasketaan pääasioissa kyseessä oleville maataloustyöntekijöille heidän työnantajansa palveluksessa tehdystä työstä maksettujen palkkojen perusteella, on katsottava, että nämä maksut voivat kuulua kyseisessä lausekkeessa tarkoitettuihin työehtoihin.

48 Kolmanneksi on huomautettava puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdan soveltamisesta määräaikaisten työntekijöiden työehtoihin, että tämä lauseke on erityinen ilmaus syrjintäkiellon periaatteesta, joka edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tilanteita ei kohdella eri tavalla ja että erilaisia tilanteita ei kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. vastaavasti tuomio 20.6.2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 Jotta määräaikaiset työntekijät voivat perustellusti vedota puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaan työehtojensa osalta, on siis ensin arvioitava, kohdellaanko näitä työntekijöitä epäedullisemmin kuin vakituisia työntekijöitä ja ovatko kyseiset työntekijät vakituisten työntekijöiden tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa. Tilanteiden rinnastettavuuden arvioinnin osalta on todettava, että puitesopimuksen 3 lausekkeen 2 kohdan mukaan ”vastaavalla vakituisella työntekijällä” tarkoitetaan työntekijää, jolla on toistaiseksi voimassa oleva työsopimus tai työsuhde ja joka työskentelee samassa työpaikassa ja samassa tai samanlaisessa työssä tai tehtävässä, ottaen huomioon pätevyys ja ammattitaito. Unionin tuomioistuin on lisäksi täsmentänyt, että sen arvioimiseksi, tekevätkö työntekijät puitesopimuksessa tarkoitettua samaa tai samanlaista työtä, on puitesopimuksen 3 lausekkeen 2 kohdan ja 4 lausekkeen 1 kohdan mukaisesti selvitettävä, voidaanko näiden

työntekijöiden tilanteita pitää toisiinsa rinnastettavina, kun otetaan huomioon kaikki tekijät, kuten työn luonne, koulutusta koskevat edellytykset ja työehdot (määräys 9.2.2017, Rodrigo Sanz, C-443/16, EU:C:2017:109, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

50 Nyt käsiteltävässä tapauksessa vaikuttaa epäedullisemman kohtelun olemassaolon osalta siltä, että – jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamasta selvityksestä muuta johdu – vakituisia maataloustyöntekijöitä ja määräaikaisia maataloustyöntekijöitä kohdellaan eri tavalla viimeksi mainittujen vahingoksi.

51 Määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta näet näyttää siltä, että sosiaaliturvamaksut, jotka heidän työnantajansa on maksettava, lasketaan asetuksen nro 338/1989 1 §:n, luettuna yhdessä CCNT:n 40 §:n 1 momentin kanssa, nojalla määräaikaisten maataloustyöntekijöiden tosiasiallisesti tekemistä päivittäisistä työtunneista maksetun palkan perusteella, kun taas vakituisten maataloustyöntekijöiden osalta näyttää siltä, että sosiaaliturvamaksut lasketaan kyseisen 1 §:n, luettuna yhdessä CCNT:n 30 §:n 1 momentin kanssa, nojalla kuuden ja puolen tunnin päivittäisen työajan osalta vahvistetun palkan perusteella. Näin ollen näiden viimeksi mainittujen työntekijöiden osalta palkka ja siis sosiaaliturvamaksut näytetään laskettavan kiinteästi eli yleisesti ja abstraktisti vahvistetun päivittäisen työajan perusteella eikä heidän tosiasiallisesti tekemiensä työtuntien perusteella, kuten määräaikaisten työntekijöiden tapauksessa. On siis mahdollista, että vakituisten maataloustyöntekijöiden osalta sosiaaliturvamaksuja suoritetaan sellaisten työtuntien osalta, joita ei ole tehty, kun taas määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta tätä mahdollisuutta ei ole.

52 Tätä arviointia siitä, että määräaikaisia maataloustyöntekijöitä kohdellaan epäedullisemmin, ei kyseenalaisteta niillä pääasioiden kantajien argumenteilla, jotka perustuvat pro rata temporis -periaatteen soveltamiseen. Vaikka puitesopimuksen 4 lausekkeen 2 kohdassa näet määrätään, että tätä periaatetta sovelletaan ”silloin kun se on tarkoituksenmukaista”, oikeuskäytännössä on katsottu, että tässä lausekkeessa ainoastaan korostetaan yhtä seurausta, joka voidaan tuomioistuimen mahdollisessa valvonnassa tarvittaessa liittää syrjimättömyyden periaatteen soveltamiseen määräaikaisiin työntekijöihin, eikä sillä vaaranneta millään tavoin tämän periaatteen sisältöä (tuomio 15.4.2008, Impact, C-268/06, EU:C:2008:223, 65 kohta).

53 Pro rata temporis -periaatteella ei kuitenkaan voida nyt käsiteltävässä tapauksessa oikeuttaa palkkojen ja ammatilliseen sosiaaliturvajärjestelmään suoritettavien maksujen laskennassa huomioon otettavan tuntimäärän sellaisten laskentamenetelmien soveltamista, jotka ovat erilaisia määräaikaisten maataloustyöntekijöiden ja vakituisten maataloustyöntekijöiden osalta ja jotka perustuvat ensiksi mainittujen osalta tosiasiallisesti tehtyihin työtunteihin ja jälkimmäisten osalta kiinteästi vahvistettuun työtuntimäärään. Nämä erilaiset ajalliset vertailukohdat palkkojen ja ammatilliseen sosiaaliturvajärjestelmään suoritettavien maksujen laskennan osalta eivät näet ole seurausta syrjimättömyyden periaatteen soveltamisesta, ja niillä asetetaan määräaikaiset maataloustyöntekijät epäedulliseen asemaan.

54 Kyseessä olevien tilanteiden rinnastettavuuden osalta on lisäksi todettava, että kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen käytettävissä olevaan asiakirja-aineistoon sisältyvät seikat, vaikuttaa siltä, että vakituiset maataloustyöntekijät ja määräaikaiset maataloustyöntekijät ovat toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa. Erityisesti se, että CCNT:n 18 §:n a kohdan mukaan viimeksi mainituilla tarkoitetaan työntekijöitä, jotka on palkattu muun muassa ”sellaisten poissa olevien työntekijöiden sijaisiksi, joilla on oikeus säilyttää työpaikka”, osoittaa, että määräaikaiset

maataloustyöntekijät ja vakituiset maataloustyöntekijät tekevät samaa tai samanlaista työtä. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on kuitenkin vahvistaa tämä arvio ottamalla huomioon kaikki tämän tuomion 49 kohdassa mainitut merkitykselliset tekijät.

55 Siltä osin kuin tämän tuomion 49 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät nyt käsiteltävässä tapauksessa, on seuraavaksi arvioitava, onko määräaikaisten maataloustyöntekijöiden epäedullisempaan kohteluun suhteessa vakituisiin maataloustyöntekijöihin ”asiallisia syitä”, kuten puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa todetaan.

56 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asiallisten syiden käsite edellyttää tältä osin, että todettua erilaista kohtelua voidaan perustella sillä, että on olemassa täsmällisiä ja konkreettisia seikkoja, jotka ovat objektiivisten ja läpinäkyvien arviointiperusteiden perusteella ominaisia kyseessä olevalle työehdolle siinä erityisessä asiayhteydessä, johon työehto kuuluu, jotta voidaan varmistaa, että kyseinen erilainen kohtelu vastaa todellista tarvetta, että sillä voidaan saavuttaa asetettu tavoite ja että se on tätä varten tarpeellinen. Tällaiset seikat voivat olla muun muassa seurausta niiden työtehtävien erityisluonteesta, joiden hoitamiseksi kyseiset määräaikaiset sopimukset on tehty, sekä näille tehtäville luontaisista ominaispiirteistä tai mahdollisesti jäsenvaltion toiminnasta, kun se pyrkii perusteltuun sosiaalipoliittiseen päämäärään (määräys 9.2.2017, Rodrigo Sanz, C-443/16, EU:C:2017:109, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

57 Puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa tarkoitettu asiallinen syy, joka voisi oikeuttaa määräaikaisten työntekijöiden ja vakituisten työntekijöiden välisen erilaisen kohtelun, ei voi olla vain se seikka, että erilaisesta kohtelusta säädetään lain tai työehtosopimuksen kaltaisissa yleisissä ja abstrakteissa kansallisissa oikeussäännöissä (tuomio 7.4.2022, Ministero della Giustizia ym. (Italialaisten rauhantuomarien asema), C-236/20, EU:C:2022:263, 40 kohta ja määräys 9.2.2017, Rodrigo Sanz, C-443/16, EU:C:2017:109, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Määräaikaisten ja vakituisten työntekijöiden erilaista kohtelua työehtojen osalta ei myöskään voida perustella kriteerillä, jossa viitataan yleisesti ja abstraktisti juuri työsuhteen kestoon. Jos myönnettäisiin, että pelkästään työsuhteen tilapäisyys riittäisi perusteeksi tällaiselle erilaiselle kohtelulle, tehtäisiin tällä sisällöllisesti tyhjäksi direktiivin 1999/70 ja puitesopimuksen tavoitteet. Määräaikaisen työn laadun ja yhdenvertaisen kohtelun edistämisen, joihin sekä direktiivillä 1999/70 että puitesopimuksella pyritään, sijasta tällaisen kriteerin käyttämisellä pidettäisiin loputtomasti yllä määräaikaisille työntekijöille epäedullista tilannetta (määräys 9.2.2017, Rodrigo Sanz, C-443/16, EU:C:2017:109, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

59 Nyt käsiteltävässä tapauksessa pääasioiden kantajat ovat vedonneet sellaisina asiallisina syinä, jotka oikeuttavat määräaikaisten maataloustyöntekijöiden erilaisen kohtelun suhteessa vakituisiin maataloustyöntekijöihin, siihen, että – kuten CCNT:n 18 §:n a kohdasta ilmenee – ensin mainitut on palkattu tekemään lyhytaikaista työtä, kausiluontoista työtä tai satunnaista työtä taikka työvaiheisiin tai poissa olevien työntekijöiden sijaisiksi. Ne syyt, joiden vuoksi heidät on palkattu määräajaksi ja jotka liittyvät maataloustyön erityispiirteisiin, oikeuttavat siis niiden mukaan sen, että nämä työntekijät eivät välttämättä ole työnantajan käytettävissä kuuden ja puolen tunnin ajan päivässä tai 39 tunnin ajan viikossa. Tämä arviointi on yhdenmukainen puitesopimuksen johdanto-osan kolmannen perustelukappaleen kanssa, jonka mukaan puitesopimuksessa esitetään määräaikaiseen työsuhteeseen liittyvät yleiset periaatteet ja vähimmäisvaatimukset ja tunnustetaan, että niiden yksityiskohtaisessa soveltamisessa on otettava huomioon erityiset

kansalliset, alakohtaiset ja kausiluontoiset tilanteet. Italiassa kuitenkin 90 prosenttia maatalouden työvoimasta työskentelee määräaikaisesti, kun otetaan huomioon maatalousalalla suoritettavien tehtävien tilapäisyys ja keskeytyvyys.

60 Tämän tuomion 57 ja 58 kohdassa mainitun oikeuskäytännön perusteella on kuitenkin katsottava, etteivät nämä syyt ole asiallisia syitä, joiden nojalla kyseessä olevia maataloustyöntekijöitä voidaan kohdella eri tavalla, koska nämä syyt perustuvat ainoastaan juuri työsuhteen kestoon. Vaikka kantajat väittävät, että on olemassa seikkoja, jotka oikeuttavat sen, etteivät määräaikaisesti työskentelevät työntekijät ole välttämättä työnantajan käytössä kuuden ja puolen tunnin ajan päivässä tai 39 tunnin ajan viikossa, ja että tämän vuoksi sosiaaliturvamaksut suoritetaan vain niiden työtuntien määrän osalta, jotka nämä työntekijät ovat tosiasiallisesti tehneet päivän aikana, tällaisilla argumenteilla ei näet sitä vastoin selitetä, miksi sellaisten vakituisten työntekijöiden osalta, jotka tekevät samaa tai vastaavaa työtä kuin määräaikainen työntekijä, työajaksi on sitovasti vahvistettu 39 tuntia viikossa, mistä seuraa, että sosiaaliturvamaksuja on suoritettava kuutta ja puolta päivittäistä työtuntia vastaavalta ajalta riippumatta päivän aikana tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien määrästä.

61 Asiallisten syiden puuttuessa on todettava, että puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohta on esteenä sille, että pääasioissa kyseessä olevien kaltaisia määräaikaisia maataloustyöntekijöitä ja vakituisia maataloustyöntekijöitä kohdellaan eri tavalla palkkojen ja näiden palkkojen perusteella laskettujen ammatillisen sosiaaliturvajärjestelmän maksujen osalta.

62 Kaiken edellä esitetyn perusteella kysymyksiin on vastattava, että puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännöstölle – sellaisena kuin kansallinen ylin tuomioistuin on sitä tulkinnut –, jonka mukaan sosiaaliturvamaksut, jotka työnantajien, joiden palveluksessa on määräaikaisia maataloustyöntekijöitä, on suoritettava ammatillisen sosiaaliturvajärjestelmän etuuksien rahoittamiseksi, lasketaan näille työntekijöille heidän tosiasiallisesti tekemistään päivittäisistä työtunneista maksettujen palkkojen perusteella, kun taas sosiaaliturvamaksut, jotka työnantajien, joiden palveluksessa on vakituisia maataloustyöntekijöitä, on suoritettava, lasketaan kansallisessa oikeudessa määritetyn kiinteän päivittäisen työajan osalta vahvistetun palkan perusteella tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista riippumatta.

Oikeudenkäyntikulut

63 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan 18.3.1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa

on tulkittava siten, että

se on esteenä kansalliselle säännöstölle – sellaisena kuin kansallinen ylin tuomioistuin on sitä tulkinnut –, jonka mukaan sosiaaliturvamaksut, jotka työnantajien, joiden palveluksessa on määräaikaisia maataloustyöntekijöitä, on suoritettava ammatillisen sosiaaliturvajärjestelmän etuuksien rahoittamiseksi, lasketaan näille työntekijöille heidän tosiasiallisesti tekemistään päivittäisistä työtunneista maksettujen palkkojen perusteella, kun taas sosiaaliturvamaksut, jotka työnantajien, joiden palveluksessa on vakituisia maataloustyöntekijöitä, on suoritettava, lasketaan kansallisessa oikeudessa määritetyn kiinteän päivittäisen työajan osalta vahvistetun palkan perusteella tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista riippumatta.

Allekirjoitukset